

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA

DĖL VYRIAUSYBĖS 2004 M. RUGPJŪČIO 19 D. NUTARIMO NR. 997 „DĖL TABAKO GAMINIŲ VARTOJIMO, JO DAROMOS ŽALOS SVEIKATAI IR ŪKIUI STEBĖSENOS (MONITORINGO) TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (TAP-21-593(2); TAIS NR. 21-24694(2))

2021-05-26 Nr. NV-1138
Vilnius

Projekto rengėjas: Sveikatos apsaugos ministerija.

Projekto tikslas: *papildyti tabako gaminių vartojimo, jo daromos žalos sveikatai ir ūkiui stebėseną su tabako gaminiais susijusių gaminių stebėseną*, suderinant stebėsenos taisykles su įsigaliojusiais Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo pakeitimais.

Dabartinė situacija: Seimas priėmė Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 1, 10, 11, 12, 14, 15, 16¹, 17¹, 21, 22, 25, 26 straipsnių, ketvirtąjo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 16² straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymą, kuris papildytas nuostatomis, kad jis reglamentuoja santykius, susijusius su *ne tik tabako gaminių, bet ir su tabako gaminiais susijusių gaminių* (elektroninės cigaretės, elektroninių cigarečių pildyklės) gamyba, prekyba, laikymu, gabenimu, įvežimu, importu ir kt. Įstatyme yra įpareigojimas Vyriausybei nustatyta tvarka *vykdyti su tabako gaminiais susijusių gaminių vartojimo, jų daromos žalos sveikatai ir ūkiui stebėseną (monitoringą)*.

Projekto esmė: Siūloma Taisyklės išdėstyti nauja redakcija. Pagrindinės nuostatos yra šios:

- apibrėžta stebėseną, t.y. tikslingai organizuojamas duomenų ir informacijos apie tabako gaminių (įskaitant bedūmius kaitinamojo tabako gaminius) ir su tabako gaminiais susijusių gaminių (įskaitant elektronines cigaretes ir elektroninių cigarečių pildykles) vartojimą ir jų vartojimo padarinius, daromą žalą sveikatai ir ūkiui rinkimas, kaupimas, apdorojimas, analizė, vertinimas, teikimas ir skelbimas;

- pavedama *Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui* (toliau-NTAKD) organizuoti ir koordinuoti stebėseną (iki šiol tai atliko SAM);

- detalai nurodoma, kokius duomenis ir informaciją renka, kaupia, apdoroja, analizuoja šios institucijos ir įstaigos pagal savo kompetenciją: *Lietuvos statistiko departamentas, Higienos institutas, Informatikos ir ryšių departamentas, Respublikinis priklausomybės ligų centras, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, NTAKD, Valstybinė mokesčių inspekcija, Muitinės departamentas, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas bei Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba*;

- stebėseną atliekančios institucijos ir įstaigos įpareigojamos duomenis ir informaciją pateikti NTAKD ne vėliau kaip iki einamųjų metų II ketvirčio pabaigos;

- NTAKD įpareigojamas iki kiekvienų metų spalio 30 d. apibendrinti surinktus duomenis ir parengti tabako gaminių ir su tabako gaminiais susijusių gaminių vartojimo, jų daromos žalos sveikatai ir ūkiui stebėsenos ataskaitą;

- numatytas naujų periodinių tyrimų: *Neapskaitytų tabako gaminių ir su tabako gaminiais susijusių gaminių vartojimo ir valstybei sukeltamų ekonominių nuostolių apimčių tyrimo ir Tabako gaminių ir su tabako gaminiais susijusių gaminių vartojimo daromos ekonominės žalos sveikatai ir ūkiui vertinimo* atlikimas.

Nutarimui įgyvendinti - NTAKD naujoms funkcijoms - reikės papildomų valstybės biudžeto lėšų: apie 50 tūkst. eurų dviem papildomiems etatams.

Nauda: kadangi su tabako gaminiais susijusių gaminių vartojimas tarp Lietuvos gyventojų populiarėja, labai svarbu vykdyti šių gaminių vartojimo ir daromos žalos sveikatai ir ūkiui stebėseną, bei remiantis duomenimis tikslingai planuoti tabako kontrolės priemones ir vertinti įgyvendinamų priemonių efektyvumą.

Derinimas: Projektas suderintas su Teisingumo ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Aplinkos ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Valstybine mokesčių inspekcija, Muitinės departamentu, Policijos departamentu, Valstybe sienos apsaugos tarnyba, Informatikos ir ryšių departamentu, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu, Kalėjų departamentu, Lietuvos statistikos departamentu, Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Valstybinei vaistų kontrolės tarnyba, Higienos institutu, Respublikiniu priklausomybės ligų centru bei Valstybine ligonių kasa. Argumentai dėl Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pastabos pateikti Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaitą, dėl NATKD pastabų teikti papildomus duomenis iš KAM, Kalėjų departamentu ir Policijos departamentu bei dėl Lietuvos sveikatos mokslų universiteto prašymo skirti lėšas tyrimui pateikti pridedamoje derinimo pažymoje.

Projektas patikslintas atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada: Atkreiptinas dėmesys, kad klausimas dėl papildomų valstybės biudžeto lėšų NTAKD turėtų būti svarstomas rengiant 2022 m. valstybės biudžeto projektą

Siūlytume projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Aurelija Urbonienė